

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Conferențe

Invetătorești și preoțești.

Precum vedem din «convocările» publicate în «Telegraful Român», în curând se vor începe în toate părțile arhidiecesei gr.-or. întrunirile invetătorilor. Pentru a doua-oară, dela suprimarea «reuniunilor», vor funcționa conferențele. Invetătorii din diferite protopresbiterate se vor aduna și sub conducerea unui comisar consistorial, vor discuta chestiuni privitoare la instrucțiune și la tot ce cade în competența școalelor confesionale.

Sunt multe și mari datorințele invetătorilor noștri. La asemenea ocazii aceste datorințe pot fi bine scoase la iveală. Prin schimbul de idei, prin arătarea fără rezervă a greșelilor de cari încă e copleșit invetământul nostru, se va aduce un mare bine progresului nostru cultural. Pentru-că ori-ce rău trebuie mai întâi cunoscut, pentru a putea fi desrădăcinat.

Dascălii noștri au însă în primul rând datorința a medita asupra naționalizării tot mai mult a invetământului. De ani mulți nu s'au înregistrat succese deosebite pe acest teren. Tot auzim că dascălii români sunt premiați pentru succese obținute cu instruirea limbii maghiare. Nu auzim însă nimic despre succese raportate de invetătorii noștri în studiul istoriei și limbii noastre, cari sunt obiectele de căpetenie în crearea temeliei existenței noastre. Ba, am înțeles chiar, că mulți din dascălii noștri, fie din josnică lingușire pentru puternicii zilei, fie din iperzel față de legea instrucțiunii, își neglijează cu totul obiectele naționale. În multe locuri, pe la examenele din școalele confesionale, nici nu se mai aude vre-un cântec național sau vre-o declamațiune sănătoasă românească.

Prin o activitate zeloasă a preoților, prin conferențe în cari se se discute asupra acestor pericole și a modalităților de întimpinarea lor, se satisface unei cerințe foarte adânc simțite. Sototim prin urmare de-un pas foarte înțelept mișcarea inițiată în sinul preoției noastre.

Preoții noștri au avut totdeauna rolul de căpetenie în conducerea poporului nostru. Istoria ne învață, că biserica și ucenicii ei ne-au conservat neamul nostru. În timpurile din urmă însă nu se poate tăgădui, că preoțimea n'a fost totdeauna la culmea sa. Se simte tot mai mult lipsa preoției din fruntea luptei noastre culturale și politice. Acum o vedem reinviind. Promite cel puțin a reinvia. E timpul suprem să se ocupe locul ce i-se cuvine, ca, fără a vena după subsidii de stat, fără a-și tot plânge situația sa materială sdruncinată, să o vedem ridicată la sfera preocupărilor etice, să o vedem chibzuid în conferențe asupra binelui moral și a principiilor cari vor înălța sufletește poporul nostru.

Dorim isbânda apostolilor bisericii și școalei române.

Sperăm însă că pătruși de necesitățile actuale, invetătorii noștri vor pune interesele naționale mai presus de toate și vor aduce foloase practice prin conferențele lor.

O altă știre îmbucurătoare ne vine tot din gremiul consistorului din Sibiu. O mișcare s'a inițiat și în corpul preoțesc. Săptămâna trecută protopresbiterii tuturor tractelor din arhidieceasă, au ținut consiliu sub conducerea autorității lor superioare și au decis introducerea «conferențelor preoțești».

Ceea-ce invetătorii fac pe teren didactic, preoții au hotărât deci a face pe terenul religios moral. Este aceasta o deciziune de capitală importanță pentru poporul nostru. Nu că simțul religios ar fi dispărut până acum. Poporul nostru a știut mai bine ca alte popoare a-și păstra legea sa strămoșască. Dar' ori-și-cum, este amenințat și el de tot felul de primejdii. Mai ales legile politice-bisericești, croite înadins ca să lovească în credințele noastre, sunt ca o sabie a lui Damocle deasupra capului nostru.

Prin o activitate zeloasă a preoților, prin conferențe în cari se se discute asupra acestor pericole și a modalităților de întimpinarea lor, se satisface unei cerințe foarte adânc simțite. Sototim prin urmare de-un pas foarte înțelept mișcarea inițiată în sinul preoției noastre.

Preoții noștri au avut totdeauna rolul de căpetenie în conducerea poporului nostru. Istoria ne învață, că biserica și ucenicii ei ne-au conservat neamul nostru. În timpurile din urmă însă nu se poate tăgădui, că preoțimea n'a fost totdeauna la culmea sa. Se simte tot mai mult lipsa preoției din fruntea luptei noastre culturale și politice. Acum o vedem reinviind. Promite cel puțin a reinvia. E timpul suprem să se ocupe locul ce i-se cuvine, ca, fără a vena după subsidii de stat, fără a-și tot plânge situația sa materială sdruncinată, să o vedem ridicată la sfera preocupărilor etice, să o vedem chibzuid în conferențe asupra binelui moral și a principiilor cari vor înălța sufletește poporul nostru.

Dorim isbânda apostolilor bisericii și școalei române.

Dreptul Fiumanilor. Ori-cât de mult s'a străduit Bánffy, ca să vire limba maghiară ca obligatoare și pentru Fiume, nu a reușit, căci Fiumanii n'au cedat nimic din drepturile lor firești. Acum guvernul ung. din nou pune la încercare pe Fiumani. A hotărât anume, ca pe tramvaiul electric, ce se va inaugura peste câteva zile, pe lângă inscripția italiană să se pună și cea maghiară. A fost destul atâta, ca ei să se opună acestei încercări, prin distribuirea de foi volante printre locuitori, în cari îi provoacă ca să nu suferă acest lucru, căci prin aceasta caracterul italian al orașului Fiume e falsificat, ear' populațiunea vătămată în cea mai mare scumpătate a sa, anume limba.

Triumful nostru.

Ori cât de mult s'au încercat Maghiarii, cu toate privilegiurile ce li-s'au dat și pe cari și-le-au făcut ei singuri în cele mai multe casuri, ca să ne arete în fața lumii ca pe un popor incult și fără de tăria de a ne susține noi înșine, scopul tot nu și-l'au ajuns, și cu atât mai puțin și-l' vor ajunge de aci înainte, când toată lumea a început a ne cunoaște și a ne aprea după cultura la care ne-am ridicat, cu toate pedecile ce ni-se pun în cale.

Dovadă despre aceasta este și congresul orientaliștilor ținut la Roma.

Ca totdeauna așa și de astădată, Maghiarii încă au avut reprezentanții lor la acest congres, cari au încercat a ne discredita în fața străinilor cari au luat parte la el, și înaintea fraților noștri de un sânge, a Italianilor.

Dar' încercările lor au rămas zadarnice, căci triumful pe care l'au secerat delegații români la acest congres, este un triumf, de care cu toții trebuie să ne mândrim, căci el este al nostru, al tuturor Românilor.

Dintre toate zilele cât a durat congresul, cea mai însemnată pentru noi este ziua de 12 Oct. n., ziua în care s'a depus la picioarele columnei lui Traian, coroana de bronz a delegaților români.

Prin depunerea acestei coroane și sərbarea ce s'a săvârșit în jurul ei, s'a dat răuvoitorilor noștri o nouă și strălucită dovadă despre aceea, că poporul român aparține celei mai nobile ginți ce a existat vre-odată pe acest pământ.

Am învins, cum am zice, și de astădată pe dușmanul nostru.

Și meritul acestei învingeri în primul rând i-se cuvine distinsului luptător național din București, dlui V. A. Urechia.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Pe sub fereastra cea din colț.

Pe sub fereastra cea din colț
Trecui și azi cu dorul,
Ca să o ved, și să mă vadă
Din casă pușorul!

Pe-acea cărare trec ș'acum
Și voi tot trece n'atrana,
Pe-acelaș drum de mini bătut
Mă-e dragă numai una!

Când luna bate printre crengi
In seri frumoase line,
Cu ea în prag mai povestesc
De zile dulci senine!

Dacă cu ea nu mă n'atlnesc
De-i zi să nu se poată,
Dușmanul meu sunt singur eu
Dușman 'mi-e lumea toată!

(Hunedoara)

Nicu.

Din Deva.

Amintiri-impresii-mosaic.

Dnei Elena Pop Hosszu-Longin.

IV.

Sublim!
...în curtea cea largă, frumoasă din jurul sfinte biserici...
Uite! Uite!
Bărbați, femei, juni, tineri... din munți și din câmpii... Priviți-ii... Venit'au cu toții, din toate satele, din toate comunele; venit'au, căci sfântă e sərbătoarea zilei de astăzi, sfântă, ca numele Domnului; venit'au cu toții... căci adunare generală a Asociațiunii e astăzi; și popor venit'a, din toate satele, din toate comunele, căci doar' pentru a poporului cultură s'a plămădit Asociațiunea... și-i plină curtea bisericii, plină-plinușă... de-abia-i mai încape... Uite-i grupuri de grupuri! Muntenii colea: înalți și spătoși și puternici, ca stânca... Pădurenii dincoace: tăcuți și sfioși, dar' cuminte la vorbă și trainici la fapt... dincoala țeranii vioi, iscusii și sprinteni la fapt, la vorbă isteți... și femei și tinere fete... frumoase și roșii la față, ca 'n munte bujorul... și toți și toate în haine albe, frumoase de sərbătoare... E plină curtea bisericii, plină plinușă! Dar' u-te-ii mai vin încă, grupuri de grup... și-n frunte preotul, părintele lor... Da! da!... Preoți cu crucea 'n frunte, căci e creștină oastea și sfântă e țința, sfânt idealul, ce-l urmărim...
Tăcere solemnă...
Din rostul limpede, al unui cărturar iscusit,

urcat pe tribună, răsună cuvinte de binevenire poporului adunat și de bucurie și de mândrie, că el, care din popor a eșit, dar' prin trudă și muncă de ani a ajuns acum cărturar, poate să-i răsplătească, poate să-i redee poporului acea, ce datornic este a-i da, poate să-și împartă invetătura și iscusința lui, cu aceia, cărora nu le-a fost dat cu puțință, ca înșile să și-o câștige. Și sfaturi și invetături folositoare îi dă și pe n'țeleșul tuturor spuse...

Și să urcă altul și-l' învață, cum să-și folosească mai bine truda muncii și-a mânilor lui și cum să facă, ca pământul lucrat, să-i dea roadă multă și vita tolos mai cu spor...
Ear' altul îi spune, cum să se ferească de rău și de aceia, cari nu-i dau sfaturi, ca să-l sfătuiască de bine, ci ca să-i încurce numai mîntea și din neștiința lui, să tragă apoi ei înșiși foloase... și ascultă poporul sotos de știință și dornic... și mândru-i de fii lui iscusii și cu carte... și vede că ei doar' sânge din sângele lui sunt și binele lui îl voesc!

Și eață chiematu-v'au pe voi acuma aici, nu domni, ci frații vostri... cărturarii, mîntea poporului nostru; chiematu-v'au, ca să vă bu-

curați și voi de bucuriile lor, ca samă să vă deee, de cea-ce ei au lucrat și trudit; chiematu-v'au, ca să vă spună, că până când voi asudând să spargeți cu plugul și grapa pământul și curățindu-l apoi de buruieni, să deee roadă mai multă și bună, pân'atunci și ei, cu trudă și muncă de zile și nopți lucrău, ca să spargă ogorul înjelenit al culturii noastre, ca roade să deee, tuturor spre folos și spre bine... că numai lumina culturii și a științei poate să te ridice, să te înalțe, să te facă om în toată puterea cuvântului, om după chipul și asemnarea Domnului...

Și eață venit'ati voi, venit'ati cu toții, căți ati auzit cuvântul chiemător al fraților voștri, ear' inima lor saltă de bucurie, că pământ primitor vor afla sămânțele lor...

Că-i oloagă puterea fără de mîntea, ear' mîntea fără putere earăși, ce poate răsbi?... Haideți deci, haideți cu toții, căci frați suntem doar' cu toții... puterea daține-o voi și mîntea a noastră și atunci și isbânda a noastră va fi și frumos și măreț va fi viitorul poporului nostru... și atunci și

„Dumnezeu ni-e 'n ajutor!..

„Dacă și el e de-al lor...

„Nu-l mai vrem ocrotitor

„Ne 'nfrățim cu iadul!..

și tot vom învinge, că stavile nu-s și nu e putere, care se poată înfrînge pornirea unită a fiilor neamului nostru...

Și urale răsuna, sguduitoare de cer... să răsbiu prin vîzduch și munții răsuna și culmile verzi și valea adîncă... și toate, toate tresaltă 'n bucuria înfrățirii fraților... fii aceluiași popor, de bucuria sfântă, sublimă a îm-

Cine se va fi cugetat oare, că depunerea acelei coroane, va decurge cu așa o pompă mare, cum ea de fapt a decurs?

Cu toții credeam, că la acest act, vor lua parte numai delegații români, și poate și vre-unul sau doi delegați străini, mai mult din curiozitate, decât din interes.

Dar' ne-am înșelat în această credință a noastră, căci bătrânul în ani, dar' tiner în săvârșirea de fapte naționale, neobositul și zelosul V. A. Urechia, a făcut ca depunerea coroanei să fie o sărbătoare oficială italo-română.

Eată pe scurt cum a decurs această sărbătoare:

La 8 ore dimineață deja dl Urechia era la Forum luând dispozițiunile pentru sărbătoare. Stradele de-alături erau împodobite cu drăpele. O numeroasă armată municipală ținea ordinea și împodoba cu frumoase și strălucite uniforme anticul Forum.

Încet încet veniră toți Români prezenți la Roma. Intre ei era și badea Cartan. Români luară loc la dreapta columnei lui Traian; la stânga luară loc filo-românii italieni, în mare număr.

De columna lui Traian se atârna tricolorul român, cu lupta macedo-română.

La 9 ore, exact, se începe ceremonialul solemn. Musica municipală cântă imnul regal italian. Armata prezintă armele. Domni Urechia, Tocilescu și Holban, es întru întimpinarea Excelenței Sale dlui ministru Baccelli. Imensele aplause a mii de spectatori salută sosirea reprezentantului guvernului italian și a sindacului (primarul). Corul organizat de dl Urechia întonă imnul »Gintea latină« de Alexandri, musica de Marchetti. Aplause mari.

Apoi dl Urechia ia cuvântul și rostește într-o italiană perfectă discursul său, în numărate rînduri întrerupt de salve de aplause, caie durară mai multe minute. (Discursul îl vom publica în întregime în nrul viitor).

Dl Baccelli strînse cordial mîna dlui Urechia și-l trase lângă Excelența Sa cu o iubire văzută și mult aplaudată de lume.

Se depuse coroana. Apoi urmă discursul admirabil al miniștrului Baccelli.

Eată acel discurs:

— »Pietatea voastră, credința voastră neclintită, ne dă un exemplu cu atât mai nobil, cu cât el e mai rar între popoare, de aceea trebuie să rămână spre pomnire.

»Eu — a adăugat Baccelli — care astăzi sunt în corpul educației naționale, mă simt fericit, o Români, că vă pot da ca exemplu tineretului italian, ca o comoară de iubire pentru țeară și nu mă feresc a spune, că acest tezaur se păstrează mai bine de aceia, cari sunt departe de patrie, decât de aceia cari se găsec într'însa și cari uită prea repede și sângele vîrsat, și eroismul îngropat.

»Vă salut pe voi — sfârși ilustrul Baccelli — cari n'ați fost nici-odată învinși.

»O Românilor! Voi sunteți o pagină deschisă din marea carte a istoriei Romanilor, voi sunteți o pagină deschisă din marea carte a istoriei Romei, pentru aceasta nu însă și o

pagină uitată, din contră ea e însemnată de cea mai mare iubire și admirațiune.

»Coroana de bronz, pe care voi o depuneți la picioarele acestei columne, istoria, această mare justițiară a oamenilor și lucrurilor, o va depune într-o zi peste patria voastră, arătând-o întregii omeniri ca un exemplu de nesfârșită iubire pentru mărirea Romei, ai cărei demni fii sunteți«.

Acest discurs a fost salutat de aplause sgomotoase și de strigăte de Vivat Italia, Vivat România!

Discursul lui Baccelli, tradus și tipărit rămânește, a fost împărțit asistenților.

Au mai luat apoi cuvântul ajutorul de primar al Romei, dl Galuppi vorbind despre istoria Romanilor. Numele lui *Horia* a provocat aplause nesfârșite.

După el a urmat dl Tocilescu, d-na Smara, dl Sefendache, dl Milescu și încă mulți alți distinși Români și Italiani.

Dl Milescu, senator din Turnu-Severin, a zis următoarele:

»Aparținând unui oraș care se numește »Turnul lui Sever«, unde se află ruinele podului lui Traian pe Dunăre, simt datorită de a manifesta admirația mea și de a depune la picioarele culmei lui Traian, marelui împărat, omagiile celei mai adânci venerațiuni.«

În numele societății presei italiene, a vorbit dl Benedetto de Lucca, care a zis:

»La picioarele acestei columne, azi un nou pact se încheie între fiii Daciei și fiii Italiei.

»Amândouă popoarele, după-cum au gloriile comune de păzit, au și un scop comun de urmat: să apere gândirea și civilizația latină de toate cursele inamicilor.

»Dacă vom fi uniți, vom fi tari și nu se va putea să ne surprindă victoria, cum ne surpride azi glorios acest soare al Romei«.

După aceasta coroana a fost depusă la baza columnei lui Traian, în sunetul marșului Romei, cântat de musică.

A urmat apoi eară cântarea imnului »Latina gintă« din partea corului.

Ceremonia s'a sfârșit la 10¹/₂ ore.

Părintele Lucaciu încă a luat parte la această sărbătoare.

Toți membrii români au fost apoi fotografiați.

Depărtându-se de columnă, Români s'au dus la Pantheon, unde au depus o coroană frumoasă pe mormântul defunctului rege Victor Emanuel.

Pe panglicile coroanei este următoarea inscripție: Marele rege Victor Emanuel. Români oaspeții Romei. — Octomvrie 1899.

Aci a vorbit Holban, aducând elogiul memoriei marelui rege, liberatorului Italiei.

De-acolo Români s'au dus la monumentul lui Cavour, unde au depus o altă coroană cu inscripția pe panglică: »Lui Benzo di Cavour. Români recunoscători.«

Aci a vorbit dl Urechia, arătând recunoștința Romanilor pentru acest mare om de stat.

În sfârșit ei au mers la Geanicolo, unde se află monumentul lui Garibaldi și au depus și acolo o frumoasă coroană cu inscripția: »Eroului celor două lumi, Români admiratorii sei«.

Aci dl Cazzavilon, directorul »Universului«, rostește următoarele:

A venit!

Și mulți, puțini câți au fost, dar' destui, ca să spună din sat în sat, din cătun în cătun, de cele văzute, de cele auzite... și multe puține câte au văzut ș'auzit, dar' destule, ca o vieață întreagă să fie mândri, c'au fost și-au văzut și ani de-arîndul să spună la fii și fiii fiilor lor...

Au venit!!!

Și chiar în cadrul acela îngust, ce sublimă a fost îmbrățișarea cea sinceră, caldă de frate cu frate, îmbrățișarea cea a poporului țeran cu cărturarii neamului său, la sărbările »Astrei!«.

Laudă Devenilor!

Ideea lor urmeze-o alții!

Cu toți s'o urmărm?!!

(Va urma.)

Victoriaș.

Un jidan trecea printr'o pădure cu o căruță mare încărcată cu postavuri, și deodată îi ies niște hoți înainte. — Stăi jidane ține caii! — Ia-că-că stei. — Dă-te jos. Scoate banii și dă-i la noi! — Iacă dei. — Ce ai în căruță? — Pistav. — Să ne dai 300 de coți de postav. — Dacă n'ai cot. — Deshamă caii, — Iacă deshama. — Măsură cu oiștea. — Iacă moser. Mo rog la Dumni-voastră, numi nu-i să bati la mine. — Încă, ună, dou, tri patrî... știi ce? *Di chit cu cot, mai bini iei cu tot!*

— »Fraților Români!

»Ca vechiu garibaldian, ca Italian care locuiește de atâția ani în România, unde mi-ați arătat cea mai mare dragoste, e datorită mea, să vă mulțumesc din suflet de nobila idee ce ați avut, de a depune azi o coroană la picioarele acelei statue, care reprezintă una din cele mai mari figuri ale secolului nostru.

»Garibaldi n'a făcut nimic pentru voi, Romanilor, deoarece-ce n'a avut ocazia, dar' vă pot asigura, că inima lui a fost totdeauna pentru voi.

»Să strigăm deci să trăească memoria lui Garibaldi!«

Când a sosit și a plecat ministrul Baccelli musica a intonat imnul regal.

Cu aceasta s'a sfârșit apoi întreagă sărbătura.

Dl V. A. Urechia, după ceremonia depunerii coroanei la columna lui Traian, a expedit Regelui Italiei următoarea telegramă.

»Români prezenți la Roma și delegația guvernului român la congresul orientaliștilor roagă pe Maiestatea Voastră să binevoiască a primi expresiunea de adâncă recunoștință pentru participarea guvernului vostru la patriotica solemnitate a depunerii coroanei de bronz la picioarele columnei lui Traian«.

La aceasta dl Urechia a primit dela Regele, care se afla la vînătoare în localitatea Santana Valdieri, următorul răspuns:

»Maiestatea Sa Regele a fost foarte viu atins de omagiile și sentimentele pe cari i-le-ați exprimat și mă însărcineză de a vă transmite mulțumitele sale«.

Telegrama a fost iscălită de generalul Ponzio Vaglia, primul adjutant al Regelui Umberto.

Regelui Carol la Sinaia, dl Urechia i-a expedit următoarea telegramă:

»Sărbătura română a fost splendidă la Forum Traiani, sub președinția ministrului Baccelli.

»În această zi de entuziasm simțim nevoea de a repurta asupra Suveranilor nostri tot binele pe care-l întimpinăm.

»Trăească Maiestățile Voastre!«

„Asociația“ la Vaidei.

— Adunarea generală a despărțământului IX. (Orăștie). —

Duminecă în 3/15 Oct., comuna curat românească Vaidei, l. Orăștie, a avut fericirea a primi în mijlocul ei pe membrii comitetului despărțământului IX. al »Asociațiunii«, în frunte cu vice-președintele, cari au plecat cu trăsurile la 10 ore a. m., însoțit de câțiva inteligenți.

Intimpinarea.

Nainte încă de a sosi în comună, bravii și fruntașii locuitori din Vaidei și-au ținut de datorință ca să trimită comitetului într-o intimpinare, o ceată de călăreți, îmbrăcați în haine de sărbătoare, tot doi cu doi, și încinsi cu câte o eșarpă tricoloră, având fiecare în mână și câte o băță, învilită tot în tricolor. În fruntea acestei mândre cete se afla zelosul inv., dl *N. Voina*, care postându-se nainte comitetului, l'a bineventat în numele poporului din Vaidei, la ceea-ce i-a răspuns vicepreședintele, dl protopop *V. Domșa*.

După acestea au plecat împreună spre comună.

Ajunși înaintea bisericii gr.-or., îi astepta o mulțime de popor, în frunte cu dnii preoți, inv. și notarul local, cari cu toții au izbucnit în strigăte de să trăească la adresa comitetului.

In biserică.

După o mică pauză, au intrat apoi în biserică, unde s'a ținut adunarea. Biserica, care cu toate-că e destul de spațioasă, îndată a fost înțesată de lume.

Nainte de deschiderea adunării, mai mulți inv. au cântat rugăciunea »Impărate ceresc«.

A luat apoi cuvântul dl vicepreședinte, și prin o vorbire, în care a arătat însemnătatea și scopul ce urmărește »Asociațiunea«, a declarat adunarea de deschisă.

Îndată după aceasta s'a ridicat dl capelan *Zacharie Tîlcea*, și mulțumind comitetului pentru interesul ce-l arată față de acest despărțământ, a spus că d-sa, dimpreună cu ceilalți inteligenți și fruntași din comună, au făcut totul ce le-a stat în putință, pentru-ca această adunare să reușească cât se poate mai bine, cu toate-că au fost foarte mult cuprinși cu lucrul câmpului.

În numele comitetului îi mulțumește vicepreședintele.

Cetirea rapoartelor.

Secretarul comitetului dl *Laurian Bercian*, dă apoi cetire raportului general despre activitatea comitetului, dela ultima adunare încoace.

Eată raportul:

Onorată adunare generală!

Urmând întru toate celor prescrise de regulamentul afacerilor dinlăuntru pentru despărțămintele »Asociațiunii«, cu scop de a înainta literatura română și cultura poporului român, venim conform §§-lor 16—33 a vă da seamă despre decursul alor doi ani din urmă, sau mai bine zis, dela ultima adunare ținută la Turdaș.

Înainte de a Vă raporta în mai deosebi asupra vieții acestui despărțământ al IX-lea al Orăștiei, care constă din cercul pretorial al Orăștiei, al Geoagiului și alor trei comune din comitatul Albei-inferioare, laolaltă din 73 comune cu 53378 suflete, ne ținem de datorință a Vă face cunoscută o împrejurare, pe cât de regretabilă tot pe atât de simțitoare, că directorul despărțământului nostru, dl Dr. Ioan Mihu, prin scrisoarea sa de dtto 24 Maiu 1898 din motive nici pe departe atârătoare de noi sau de afacerile Asociațiunii, și-a dat abdicerea, care printr-un acord în ședința comitetului cercual, ținută la 29 Maiu aceluiaș an, a avut de rezultat recercarea D-Sale, de a-și retrace abdicerea și a-și reocupa locul de conducător al despărțământului nostru, cu atât mai virtos, că motivele concludului nr. 6/98 îi dă cea mai vedită satisfacere personală și încredere nemărginită.

Deși hotărîrea comitetului i-s'a înmanuat în extras regulat, D-Sa prin scrisoarea de dtto 19 Iunie 1898 insistă pe lângă abdicere și se roagă a fi dispensat dela primirea postei din partea comitetului central din Sibiu.

În urma acestora vicepreședintele, dl Vasile Domșa, s'a văzut necesitat a lua frul conducerii afacerilor despărțământului, cu deosebire la recercarea comitetului central.

Deoparte resignarea directorului, ear' de altă parte răceala inteligenței din Bozeș, unde era să se țină adunarea generală în anul trecut, ne-a dus în acel împas, că nu am putut ținea adunarea generală.

Ne nutrește însă aceea nădejde tare și neclintită, că tot ce am fost siliți a îndura în decursul anului trecut, vom repara în anul curent și cei următori.

Aceasta se poate însă ajunge numai atunci și numai așa, dacă noi cu toții ne vom nisui punând umăr la umăr a face, ca literatura română și cultura poporului nostru român să înainteze cu spiritul timpului de azi, la care înaintare toți și toate caută a se avêta, ca prin aceea cu timp să poată ajunge la limanul dorit, ca și de care liman nime, ca noi Români nu are atâta lipsă.

Ca să putem ajunge acel scop măreț, care ni-s'a impus de înaintașii nostri nainte de aceasta cu 38 ani, când au înființat acest paladiu sfânt, mai românesc decât toate instituțiunile noastre, datorii suntem cu mic cu mare, inteligent, plugar și meserias, fără deosebire de rang și stare a conlucra din răspuneri, ca această clădire revărsătoare de lumină să se ducă în îndeplinire spre fericirea noastră a tuturor, care cu toții datorii suntem față de neamul nostru a o dori din toată inima și din tot sufletul.

Bine trebuie ținut minte, că un popor vrednic numai prin învățătură poate ajunge acolo, unde însuși D-zeyrea l'a menit.

Trecând la activitatea noastră a comitetului cercual, Vă raportăm, că în butul celor întemplate, am ținut 6 ședințe, în cari s'a rezolvat 24 obiecte.

Și în decursul acestor doi ani am dat ajutoare la învățăcei de meserii în sumă de 62 fl. 50 cr., deși venitele despărțământului s'au redus prin novele dispoziții ale Asociațiunii.

Pe lângă sumele incuse dela înființarea despărțământului (1890) de 1734 fl. 55 cr. au mai incurs încă 136 fl. 65 cr., laolaltă 1871 fl. 21 cr. din care sumă s'a transpus peste tot cassei centrale din Sibiu 1390 fl. ear' ca stipendii, premii și pentru cărți tolositoare s'a cheltuit 534 fl.

Despărțământul nostru numără azi 5 membri fondatori, cu câte 200 fl., 5 membri ordinari pe vieață, cu câte 100 fl., 51 membri ordinari, cu câte 5 fl. taxă anuală și 432 membri ajutători cu sume mai mici de 5 fl.

Având în băgere de seamă cercul nostru extins, apoi numărul membrilor este încă tot prea mic. Vina o poartă bărbații aleși și puși în fruntea agenturilor comunale, cari stând în legătură strînsă și imediată cu poporul nostru, nu și-au dat destulă silință în a câștiga și mai mulți membri.

Dacă fiecare preot, învățător și alți cărturari din comune și-ar da cât de puțină strădanie în a explica poporului scopul cel înalt al Asociațiunii noastre, am putea lua la sigur, că rezultatele ar fi înzecit de mari ear' binefăcătoarele raze ale acestei Instituțiuni s'ar revărsa din belșug asupra fiilor poporului, pentru înaintarea căruia s'a făcut acest far luminător și dătător de vieață.

Să nădejduim, că în viitor toate se vor întoarce spre mai bine și cei chemați nu vor

brățișării poporului țeran cu frații săi luminați, cărturari.

Și să 'ncepe o horă... hora mare și frumoasă...hora sfântă a ntrăririi... în curtea cea largă a sfintei biserici... în jurul locașului sfânt... și mîna cea dură și arsă de soare a țeranului stringe cu foc, cu căldură, puternic, mîna fină și albă și moale a fratelui său cărturar... și să 'nvrte hora vesel, cu rîvnă, cu foc... și aceiași schinteie divină străbate prin cercul întreg, și aceiași sublimă bătaie de inimă...

„Că... pe moși și pe nepoți

„Și pe iad, pe dracii toți

„Nu mai vrem, să fim iloți,

„Nu vrem umilire!..

V.

Sublim!

A fost așa la Deva?!

Nu, nu, nu!

Ar fi fost prea mult, prea frumos deodată!...

Dar' aceasta, sigur aceasta a fost *visul* Devenilor!

Realizarea acestui vis le era frumoasa dorință!

Și ca *dorință* nespuse de frumoasă!..

Nu s'a realizat întru toate, nu, căci e greu...și neabătută era calea înainte și ne mai umblată... că tot începutul e greu!

Dar' dată-i ideea!

Urmeze-o alții!!!

Poporul a fost *expres* chemat la adunările »Astrei!«

întârzia a-și împlini această datorință sfântă cu toată scumpătatea.

Incheiând darea noastră de seamă în această comună curat românească, care se bucură de un hotar extins, bun și productiv și tot de atâtea brațe vinjoase, Vă rugăm a purcede la rezolvarea obiectelor înșirate în programul zilei de azi.

După aceasta își cetește raportul cassarul despărțământului, dl *Aurel P. Barcianu*, dând seamă despre speșele și venitele despărțământului.

Alegerea comisiunilor.

Se aleg apoi două comisiuni de câte 3 membri, una pentru censurarea rapoartelor în persoanele dlor Z. Tilicea, P. Barițiu și Iosif Popovici și una pentru înscrierea de membri noi în persoanele dlor Al. Rimbaș, Ioan Basaraba și Petru Popovici.

Disertațiunile.

În timpul ce aceste două comisiuni și-au făcut cenzurarea, dnii inv. *Ioan Munteanu* și *N. Voina* au ținut fiecare câte o disertație privitor la »Stupărit«.

Rapoartele comisiunilor.

Finindu-se acestea, cele două comisiuni au raportat, că socotelile au fost purtate în bună regulă, și că s'au încasat ca taxe dela membrii noi, din incidentul acestei adunări suma de **190 fl. 70 cr.**, și anume prin colecte înaintate de adunare, din comuna Vaidei 34 fl. 90 cr. și din Romos 16 fl., ear' în decursul adunării 139 fl. 80 cr.

Publicarea și cuitarea nominativă a contribuțiilor se va publica în nrul viitor.

Comisia pentru censurarea rapoartelor a propus apoi, ca la anul să se de un premiu de **5 fl.** acelei femei, care va arăta cel mai bun spor întru cultivarea legumăritului. S'au împărțit apoi între poporul de față vre-o 200 de broșuri.

Alegerea de delegați.

Ca delegați pentru adunarea generală a »Asociațiunii«, ce se va ținea anul viitor probabil la Mehadia, au fost aleși dnii *Dr. S. Moldovan* și *Aurel P. Barcianu*.

Alegerea comitetului.

Venind la ordinea zilei alegerea de director și alor 4 membri în comitet pe un nou period de 3 ani, la propunerea dlui preot *Popovici* a fost ales de director dl *V. Domșa*.

Pe lângă membrii naturali fundarori: *Dr. I. Mihu*, *I. Mihaiu*, *Victoria Dr. Erdély*, *S. Popovici* și *Dr. A. Munteanu* și a membrilor pe viață: *Dr. S. Moldovan*, *Iosif Indrieș* și *Simeon Corvin* sen. s'au ales de membri în comitet dnii *Aurel P. Barcianu*, *P. Belei*, *Dr. R. Dobo* și *L. Bercian*.

Inchiderea adunării.

Ne mai fiind alte obiecte la ordinea zilei, dl președinte mulțumește celor prezenți pentru participare și spriginul dat acestui despărțământ, și declară adunarea generală de închisă.

Călușerii.

Ieșind din biserică și pornind spre școală, înaintea acesteia am avut fericirea a asista și a ne delecta la jocul călușerilor. Flăcăi voi-nici, tot unul ca unul, au jucat acest joc cu multă dibăcie și acurateță, încât îți era mai mare dragul să privești la ei.

Prânzul comun.

La 2 ore p. m. a avut loc în sala școlii prânzul comun, la care s'au întrunit oaspeții într'un număr destul de frumos.

Primul toast a fost ridicat de către dl președinte pentru comitetul central al »Asociațiunii«. Al doilea de către dl preot *Ioan Botean*, pentru comitetul central; al treilea de către dl *L. Bercianu*, pentru comuna Vaidei. Dl *Dr. Silviu Moldovan* a toastat pentru președinte și pentru președinte, etc. Șirul toastelor a fost încheiat de dl inv. din Cugir *I. Munteanu*, care a făcut așa zis un bilanț foarte hazliu din toastele ce s'au ținut.

La masă au servit mai multe tetițe drăgălașe, ceea-ce a făcut o bună impresiune asupra oaspeților.

În decursul prânzului s'au cântat și mai multe romanțe și poesii populare. Cu deosebire a plăcut foarte mult publicului o romanță cântată de dl *Nicolae Todea*.

Petrecere populară.

Îndată după acestea, earăși am avut fericirea a privi la jocul călușerilor și alte multe jocuri țărănești, la care au luat parte foarte mulți bărbați și flăcăi, neveste și fete, cari au jucat până-ce a înserat.

În decursul cât a ținut aceste jocuri, oaspeții au făcut mai multe vizite pe la fruntașii comunei.

Representația.

Seara la orele 6 $\frac{1}{2}$ a avut loc reprezentația teatrală-declamatorică.

Primul punct din program a fost »Cuvânt

de deschidere«, rostit de către dl preot *gr. cat. Iosif Popovici*.

2. Dialogul »Tata și fiul«, a fost predat din partea a doi băieți de școală, instruiți de dl inv. *Voina*. O surprindere foarte plăcută pentru public, căci băieții s'au achitat de rolurile lor spre deplina mulțumire a celor de față.

3. Declamația »La Oglindă« de G. Coșbuc, a fost predată de simpatica și drăgălașa d-șoară *Aurelia Tilicea* cu mult simț și picepere. Vocea-i sonoră și dulce, cu care a declamat, a atras atenția întreg publicului asupra sa, care drept răsplată, a aclamat-o și aplaudat-o frenetic.

4. Mult haz a stârnit între ascultători și dl *Voina*, prin predarea istorisirii »Minciuna minciunilor«.

5. »Cărlanii«, vodevil într'un act de C. Negruzzi, a fost predat de d-șoarele *Aurelia Tilicea* și *Maria Gelnărean*, și de dnii *Ilie Hociotă*, *N. Voina* și *Adam Basaraba*. Rolurile au fost bine împărțite între diletanți, și fiecare s'a achitat pe deplin de sarcina ce a luat-o asupra sa. Acest punct a fost cel mai reușit.

Totodată trebuie să amintim la acest loc, că d-șoara *Aurelia Tilicea* drept cortină, a dat un covor al seu, foarte frumos și cu gust lucrat de d-sa.

Dansul.

După acestea a urmat dansul, care s'a început cu o horă mândră și frumoasă. După aceea a urmat o »Sêrbă« etc., până ce ne-am trezit că a trecut de miezul nopții, când apoi unii au pornit spre casă, ear' cei rămași au mai continuat cu petrecerea până aproape în zori de zi.

Cei-ce am luat parte la adunarea aceasta și la petrecerea dată, nu putem decât să aducem laudă d-nilor arangiatori, cari n'au cruțat timp și trudă, numai pentru-ca să poată face totul, ceea-ce le-a stat în putință, pentru reușita cât mai bună a adunării.

Și li-a și succed, că pesto tot luat adunarea aceasta a reușit mai bine ca cea dela Cugir.

Rap.

PACEA LUMII

Răsboiul dintre Anglia și Transvaal.

Ne aflăm earăși în fața unui răsboiu crâncen. Puternica Anglie, lăcomă ca să se facă stăpână peste mai multe mări și țări, a căutat nod în papură la locuitorii din Sudul Africei, numai ca aceia să fie siliți a da ansă la izbucnirea răsboiului, cu toate-că ei întru-cât li-a fost cu putință, l'au ocolit.

Dar' așa e. Omul din ce are ar dori tot mai mult să aibă, și dacă acesta nu vine numai așa din senin, atunci el sare asupra celui mai mic și mai slab, și-i ia cu puterea.

Astfel a făcut și Anglia acum, nu mult dela conferența de pace dela Haag.

Cestelalte state europene, toate privec cu ochi răi la Anglia din această cauză, și n'ar strica, dacă la o înțelegere comună, i-ar pune frâu lăcomiei atât de nesațioase și de nedrepte.

Eată știrile mai noue ce ne sosesc despre acest răsboiu:

Burii au impresurat orașul Mafeking, ceea-ce a produs o deprimare generală printre Englezi. Orașul Kimberley deasemenea e impresurat, ear' pe New-Castle l'au și ocupat deja Burii.

ȘTIRI POLITICE

Speranța Cehilor.

Cehii din Austria au mare speranță, că cât mai îngabă li-se vor acorda drepturile ce li-se cuvin.

Speranța aceasta li-se naște dintr'un interview, ce zic ei că a avut un fruntaș al lor cu Împăratul, care s'ar fi exprimat astfel:

»Sunt cu bune intenții față de poporul ceh și îi voi pune la dispoziție toate mijloacele necesare pentru desvoltarea sa«.

Regele Greciei în Berlin.

În 15 Oct. n. Regele George al Greciei a sosit în Berlin, însoțit de principele Nicolae. La gară a fost întâmpinat în numele împăratului Wilhelm, de adjutantul Pritzelwitz.

NOUȚĂȚI

Micul principe Carol al României se află de câteva zile greu bolnav. Starea lui e îngrijitoare. Regina Angliei a cerut, ca în fiecare zi să i-se trimită știri telegrafice despre starea principelui.

A doua Reuniune română de Inmormântare din Orăștie își va începe activitatea Vineri în 20 Oct. n. a. c.

Eliberat. Vineri în 13 Oct. n. a fost eliberat din temnița de stat din Seghedin, dl *Emanuil Maglaș*, osândit fiind la 2 luni închisoare, pentru un articol scris în »Tribuna Poporului«.

Alegeri congresuale. Conform circularului emis de Consistorul archidieceșan gr.-or., alegerile de deputați congresuali pe un nou period de 3 ani, se vor ținea, cele pentru deputații din cler în 28 Oct. st. v., ear' cele pentru deputații mireni în 31 Oct.

DI Tit L. Albini a fost provocat ca pe 4 Nov. n. a. c. să se înfășoșeze la tribunalul din Alba-Iulia, căci atunci i-se va pertracta procesul în afacerea fondului lui Iancu.

Spargere împreună cu furt. Sâmbăta trecută, pe la orele 8 seara, un individ necunoscut, sfărâmand droturile dela o fereastră a măcelăriei dlui *N. Opincariu* din Orăștie, s'a furișat înlăuntru, și a furat 100 fl. pe cari i-a aflat în sicriul mesei. La cazul că ar da cineva peste el, pentru apărare și-a pus la îndemână un cuțit și o bardă. De mirat e că acel hoț s'a putut furișea înlăuntru, fiind aceea măcelărie într'o stradă foarte umblată, și fiind încă așa de timpuriu, că lumea circula pe strade.

Părintele Lucaciu la Roma. O foaie italiană spune, că părintele Lucaciu, unul dintre martirii causei române, se află de câteva săptămâni la Roma, unde s'a dus pentru-ca să i-se facă dreptate față de prigonirea ce trebuie să indure din partea episcopului seu, și sfârșește zicând, că sperează a i-se și face.

† **Anton Bacalbașa**, directorul ziarului »Dreptatea« din București, precum și directorul ziarului umoristic »Moș Teacă«, a încetat din viață.

— **Stefan Velescu**, subdirectorul Teatrului-Național din București, artist dramatic, scriitor și profesor la Conservator, a răposat Vineri în 14 Oct. n., în etate de 61 ani.

Foc. Luni în 16 Oct. n. din negrija unor copii lăsați singuri acasă, a izbucnit un foc în casa locuitorului *Ianș Bogdan* din Păucinești, dela care s'a aprins și șura vecinului *Dimitru Bogdan*, arzând cu desăvârșire. Paguba e mare, deoarece ce a ars și o mare parte a recoltei.

Scărișarea competenței de timbre. »Ălami Tisztviselők Közlönye« aduce știrea, că în ministerul de finance a ajuns în desbatere chestia competenței de timbre pentru publicarea inseratelor. Deocamdată aceea nu va scădea cu totul, dar' se va face o scărișare oare-care, și încă în timpul cel mai scurt.

Bucuria nebunului a cuprins acum și pe bieții nostri compatrioți. Și eată anume din ce cauză: fiindcă viitorul congres al orientaliștilor nu se va ținea anul viitor la București, cum au dorit delegații, ci la Hamburg. Acum nu-și mai încap în piele de bucurie și zic că Românii la Roma au dat peste — un fiasco. Azi-mâne ne putem aștepta, că șoviniștii maghiari vor face de minciună chiar și pe foile italiene, cari au des-cris sêrbarea din jurul depunerii coroanei la columna lui Traian.

Un notar brutal. Într'un birt din Oradea-mare, își petrecea la o masă un muncitor cu numele *Rác Pál*, cântând fel și fel de piese. Notarului comunal, care ședea la altă masă, nu-i convenia de loc că vedea pe bietul muncitor în așa voce bună, și deci 'i-a zis că să mai și tacă. Muncitorul însă neavând nimica cu el nu l'a ascultat. Din acest motiv notarul s'a mâniat foc și ducându-se la el a început a-l palmui. Bietul muncitor se ruga de iertare spunându-i că și așa e bolnăvicios, să nu-l mai bată deci, dar' notarul nu înceta cu palmuirea, până-ce nu s'a ostenit. După aceea a poruncit birului cu care ședea la masă, ca să-l bată și el, zicându-i: »Dă, până-ce-i creapă pielea!« Așa că atâtea l'au bătut pe bietul muncitor, că acela în cele din urmă a căzut la pământ. După aceea l'au aruncat afară și legându-l de o trăsură, au dat bicu cailor, tirându-l astfel mai mult timp, până-ce i-a dat sângele. Judecătoria înștiințată despre aceasta, l'a pedepsit cu 30

zile închisoare și 15 fl. pedeapsă în bani. Pu-țin pentru un astfel de om fără inimă!

Nenorocirea unui jurnalist. Din Balaton-Almádi se scriu următoarele: În Vila unui profesor deacolo a izbucnit zilele trecute un foc groaznic. După-ce întreagă vila a fost cuprinsă de flăcări se lășe veste, că înlăuntru s'ar afla un copil. Jurnalistul *Teodor Kompolthy* auzind despre aceasta, a întrat înlăuntru și a început a căuta după copil, dar' nu l'a aflat. În momentul când a dat să iasă eară afară, coperișul casei s'a ruinat, îngropând pe bietul jurnalist sub bărnele lui.

Cu o sută de ani pe scenă. Într'o foaie italiană din Verona cetim sub acest titlu următoarele: »Peste câteva zile se va da în teatrul Manzoni de aici o reprezentație în beneficiul artistului *Papadopoli*. El singur va da dimpreună cu fata sa, care e de 70 de ani, o piesă comică. Este un cas foarte rar pășirea pe scenă a unui artist de 100 ani«. La acestea foaia »Post« din Berlin scrie: Casul acesta la toată întâmplarea este foarte rar și se pare că locuitorii din Verona nici nu-l vor vedea nici-odată, fiindcă *Antonio Papadopoli*, care este unul dintre cei mai buni artiști, după-cum știm cu siguranță, acum 2—3 ani încă n'a fost de 80 ani. Așadar' n'a putut ca în acest restimp să fie deodată de 100 ani. În astfel de împrejurări, este apoi întrebarea, că fata lui în adevăr e de 70 de ani?

A treia expoziție de poame,

struguri și derivatele lor arangiate de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului«.

I. Programul

expoziției, ce se va ținea din 22 până în 29 Octomvrie st. n. 1899 inclusiv în orașul Sibiului.

1. În scopul de a înainta pomăritul și viieritul »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului« va arangia în cursul celor opt zile amintite, în orașul Sibiului o expoziție de poame, struguri și derivatele lor, având a se împărți de astă-dată premii în sumă de 170 coroane, din cari 150 dăruite de Reuniune, ear' 20 coroane dăruite de membrii comitetului central al Reuniunii pentru cea mai frumoasă colecție de poame; de asemenea se vor distribui și diplome de recunoștință.

Expoziția va cuprinde poame și struguri de tot felul în stare naturală, deasemenea derivatele lor, anume: poame uscate și ferte, licitar, compot, dulceață, must, vin, rachiu, oțet, oleiu, etc., cum și unelte, întocmiri și modele din ramurile atinse.

2. Expoziția se va deschide Duminică, în 22 Octomvrie n., la 11 ore înainte de prânz și va ținea până în 20 Octomvrie st. n., la 3 ore d. a.

Expoziția se va ținea în *pavilionul Reuniunii de patinat* (strada Schewis, lângă Gesellschaftshaus).

3. Ca exponenți pot lua parte afară de membrii Reuniunii, locuitori din întreg comitatul Sibiului, cum și locuitori din alte comitate, numai cât premiile se vor încuviința cu preferință membrilor.

Cerând trebuința, exponenții au să dovedească, că au produs înșiși obiectele expuse.

4. Merele, perele, gutuile și perșecile au să fie expuse fiecare soiul în câte cel puțin 5 exemplare sănătoase și bine desvoltate, ear' prune, nuci, struguri ș. c. l., cât trebuie spre a umplea un tăier îndatinat.

Abateri se pot face numai cu poame și struguri de o valoare și mărire neobișnuită.

Exponenții au să însemne obiectele de expus cu numiri în regulă, eventual și cu numirea locală.

5. Primirea obiectelor în localul expoziției se fac cu începere din 17 și până la 21 Octomvrie st. n. prin comitetul arangiator local, care îngrijește de punerea lor în regulă și înzestrarea cu bilete, cuprinzând numărul curent, numele și comuna exponențului, numirea pomologică și resp. locală a soiului.

Comitetul petrece aceste date și eventualele observări în o listă generală, care se înmanuează juriului.

Poame găunoase, putrezite sau altcum stricate, nu se primesc la expoziție.

Cu totul exchiși dela expoziție sunt firește, strugurii și tot se ar proveni din viile puse sub opreliște din cauza floxerei.

6. Exponenții, cari nu ar lăsa obiectele ca dar Reuniunii, despre ce trebuie făcută arătare, le vor lua în primire până Marți în 31 Octomvrie st. n. la 12 ore din zi, căci de aci încolo nu se garantează pentru ele.

7. Exponenții sunt îndatorați a se îngriji însuși de transportul obiectelor de expus.

8. Din poamele, ce s'ar trimite spre vânzare trebuie expuse cel puțin 20 exemplare nealese.

9. Se vor distribui drept premii diplome de recunoștință și se vor împărți de astădată 38 premii în sumă de 170 coroane.

II. Premiarea.

1. În scopul premiării s'a constituit un juriu anume.

Juriul se va întruni Marți, în 24 Octomvrie n., la orele 10 a. m. în sala expoziției și va stabili lista premiaților, care va fi expusă la privire publică până la încheierea expoziției.

Membrii absenți se vor înlocui în ajunul lucrării, prin suplenți aleși din partea celor prezenți.

2. Nu este iertat a funcționa ca juror, când vorba e de obiectele proprii sau de ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a obiectelor expuse, le examinează pe rând și apoi se consultă asupra premiării, având comitetul arangiator îndatorirea să îngrijească, ca publicul și exponenții să nu înfrunescă cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința, ce urmează examinării obiectelor expuse, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind pe scurt îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând prin majoritate absolută de voturi.

Presidentul juriului votează întotdeauna. La cas de voturi egale hotărăște soarta.

Asupra fiecărei premiări se votează deschilinit.

5. Exponenții de premiat se petrec în lista premiaților, care odată statorită, se subscrie de president și secretar, cum și de alți doi membri ai juriului.

6. Împărțirea premiilor se face în mod sârbătoresc *Duminecă, în 29 Octomvrie st. n., la 11 ore a. m.*, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului arangiator, a exponenților și publicului întrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: **»Adevăresc primirea în regulă a premiului.»**

7. Secretarul juriului e îndatorat a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul scris de presidentul și secretarul juriului se păstrează în arhiva Reuniunii și se publică prin ziare.

III. Dispozițiile de premiare.

A. În general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încuraja adevărată propășire în ale pomăritului și viieritului. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intenția vedită de a străluci cu poame și struguri în exemplare de paradă, ci mai cu seamă rentabilitatea și valoarea economică, nobleța fructelor expuse, deasemenea hărnicia și priceperea dovedită, meritele câștigate pe tărîmul pomăritului și viieritului resp. în cutare ram înrudit.

2. Deci fructele, cari întrunesc condiții economice aieve priincioase, se vor privi ca fiind mai pe sus de cele altcum chipeșe și uriașe, însă puțin căutate, netrainice sau pătimind de alte scaderi.

Chiar și în totală lipsă de altele mai bune, nu este iertat a premia fructe de soiuri prost, vermănoase, murdare, necoapte, strivite ori altcum vătămăte, precum nici beuturi molipsite de boale.

Deasemenea nu se vor premia decât unelte, întocmiri și modele plăsmuite sau inventate de exponenți.

3. Dacă cutare grupă nu cuprinde în destule obiecte vrednice de premiat, premiile ce ar prisosi, se pot destina pentru o altă grupă, firește mai bogată. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază Reuniunii.

Premiile se pot spori cerând trebuința, prin reducere.

4. Acei cari au prăsit și cultivat înșiși pomii și resp. vițele, din cari provin fructele sau derivatele expuse, vor avea întâietate față de acei cari au expus din prăsila altora.

De altcum colecțiile bogate în fructe alese, deși provenind din toate sau aproape toate soiurile proprii cutărei comune, se consideră drept merit osebit.

5. Același exponent nu poate dovedi în aceeași grupă decât un singur premiu.

Față de cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând că obiectele lor ar fi deopotrivă.

B. În special.

I. Poame,

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales poamele îndeplin desvoltate, fragede și sănătoase, foarte trainice, culese și păstrate cu deosebită îngrijire, bogate în must aromatic, fătoase și având mare trecere la noi și aiurea.

2. Dela premiare se vor exclude poamele culese în părgă, vermănoase, mult puțin putrede, noduroase, bătute sau altcum vătămăte, deasemenea poamele de soiuri recunoscut ca prost, cum și cele pădurețe.

II. Strugurii.

1. Întâietate se cuvine strugurilor mari, grei, bine închegați, trainici, îndeplin copți, foarte dulci și aromatici, provenind din vițe vestite ca rodnice și puțin expuse la neajunsuri.

2. Dela premiare se vor exclude strugurii acri, atinși de mucegai sau înzestrați cu boabe (boane) relativ mitite și deșirate.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibinului”, ținută la Sibiu, în 25 Septemvrie n. 1899.

Demetriu Comșa,
president.

V. Tordășianu,
secretar.

În legătură cu acestea mai amintim, că tot în aceste zile, se va ținea și a 10-a expoziție de vite.

Se vor împărți de astădată între exponenții cari vor avea cele mai frumoase vite 400 coroane.

Invetături și adevăruri.

După-ce a făcut D-zeu lumea și a spus tuturor ființelor că ce au de făcut în lume, mai în urmă au venit înaintea lui patru fete tinere și frumoase, cerând dela D-zeu să le spună, care din ele e mai bună și care trebuia să fie în locul întâiu în casa fiecărui om. Aceste patru fete se cheamau: Avenița, Desfătarea, Sănătatea și Virtutea (fapte bune) Ele se tot certau între sine, că oare care e mai mare și mai bună.

— Ce poate face omul fără mine? zicea lelea Avenița. — Fără mine vieța ar fi tristă și amară, vorbi lelișoara Desfătarea. — Ce sunteți voi bune fără mine, le întrebă Sănătatea. — Surorilor, le zise Virtutea, ce folosește omului, dacă va fi avut, sănătos și se va tăvăli în desfătări, căci lipsindu-i Virtutea, adecă faptele bune, va fi batjocorit și urit de toată lumea.

Să lăsam deci să ne judece Tatăl nostru și să ne spună care ce loc avem să cuprindem. Atunci D-zeu le zise: — Omul fără de fapte bune e mort, de aceea locul cel întâiu îl va cuprinde Virtutea, locul al doilea Sănătatea, al treilea Desfătarea și al patrulea Avenița.

Redactor responsabil: Petru P. Barițiu

TIPOGRAFIA din Hațeg

abia de 1 (un) an arangiată, din cauze neprevăzute, se vinde din mână liberă.

Această tipografie e provezută cu tot soiul de litere moderne, toate nouă, o mașină pentru tipar și un boston.

Doritorii să se adreseze la Administrația acestei foi.

(605) 1—1

100—300 fl.

lunar poate să câștige, sigur și onest, fiecare persoană, de ori-ce poziție, locuească aceea ori-unde, fără de nici un risc și capital, prin *vinderea de hărții de stat și losuri* permise prin lege.

Ofertele se se adreseze la: *Annoncen-Expedition, Julius Singer, Budapest IV Rostély utca 3, sub titlul „Leichter-Verdienst”.*

(599) 3—6

Reuma-Geist

se numește

un fel de medicament, care la expoziția igienică ținută la anul 1895 în Cairo și la 1896 în Londra, a fost distins cu medalie de onoare și cu medalie de aur. Acest medicament a fost aprobat de cei mai distinși medici și se întrebuițează în cele mai mari spitale. El are o influență repede asupra ori-cărei părți a corpului, și anume contra reumatismului, nevrosității, podagrei, isias și asthma.

Influența lui în unele casuri este așa de extraordinară, că și la boale mai învechite, dacă se întrebuițează și numai odată, înceată ori-ce durere.

Durerea de dinți și de cap înceată în 5 minute!

Prețul unei sticle, cu îndrumările de lipsă, este 1 coroană, calitate mai tare 2 coroane 40 fileri.

Deposit principal în Budapesta, la farmacia d-lui Iosif Török, Király-utca 12, și la dl Dr. A. Egger, Váci-körut 17, precum și în toate celelalte farmacii din capitală și provincie, și la producătorul

WIDDER GYULA

farmacist,

Sátoralja-Ujhely.

Comande din provincie se efectuează (603) cu acurateță. 1—10

Deposit în Orăștie la dl Josef Graffius, în Sibiu la I. C. Molnár, Heinrich Gottlieb și E. Rumler, în Szász-Sebes la Ludwig Binder și W. Lederbilger.

Szám 941—1899.

(604) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETME' Y

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírótság 1898. évi V. I. 311/3 számú végzése következtében Dr. Moldovan Silvius szász-

városi ügyvéd által képviselt »Ardeleana« pénztintézet javára Bogya Nicolae és társai magurai lakos ellen 48 ft s jár. erejéig 1999. évi július hó 22-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 310 fitra becsült következő ingóságok u. m.: tehének, ökör, borjúk és szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírótság 1898. évi V. I. 311/4 számú végzése folytán 48 ft tökétkövetelés ennek 1896 évi augusztus hó 10. napjától járó 6% kamatai váltó díj és eddig összesen 34 ft 27 kr. biróilag már megállapított költségek erejéig Magurán adósok lakásán leendő eszközésére 1899. évi október hó 31. napjának délelőtti 9 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és feiltfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1899. október hó 14. napján.

Ráczy Árpád,
kir. bir. végrehajtó

Concurs.

Postul de adjunct notarial, împreună cu salar lunar de 15 fl. v. a. și costul, se poate ocupa la subscrisul fără amânare.

Candin Cristea,
not. cercual în Bozes
(u. p. Algyogy).

(600) 2—2

Deschidere de ospetărie.

Subscrisul am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public, că cu 1 Octomvrie n. a. c. am preluat ospetăria dlui Ferdinand Zentner din Orăștie, str. Berăriei nr. 3, așa numită la »Strugure.«

Pe lângă beuturile cele mai bune, precum: vin curat, bere în sticle și rachiuri de calitate cea mai bună, servesc on. public și cu mâncări la dejun și cină, pe lângă cele mai moderate prețuri.

Afară de aceasta se mai află în localul sus amintit și trafică de tutun și timbre.

Rugându-mă pentru cât mai deasă clientelă, semnez

cu deosebită stimă

Johann Wolf,
ospetar.

(598) 3—3

HOTEL CENTRAL

Cel mai frumos și mai bine arangiat hotel din Orăștie, este

„HOTEL CENTRAL“

Hotelul constă din 15 odăi, sală de prânzit, oafenea elegantă, dimpreună cu mai multe încăperi, cari sunt arangiate corăspunzător timpului modern.

Aci se întrunesc toți Românii din loc și provincie.

Prețuri moderate! Mâncări și beuturi excelente! Prețuri moderate!

Johann Melitska,

(606)

hotelier.

1—3